

Danmarks Apotekerforening

Analyse

12. marts 2021

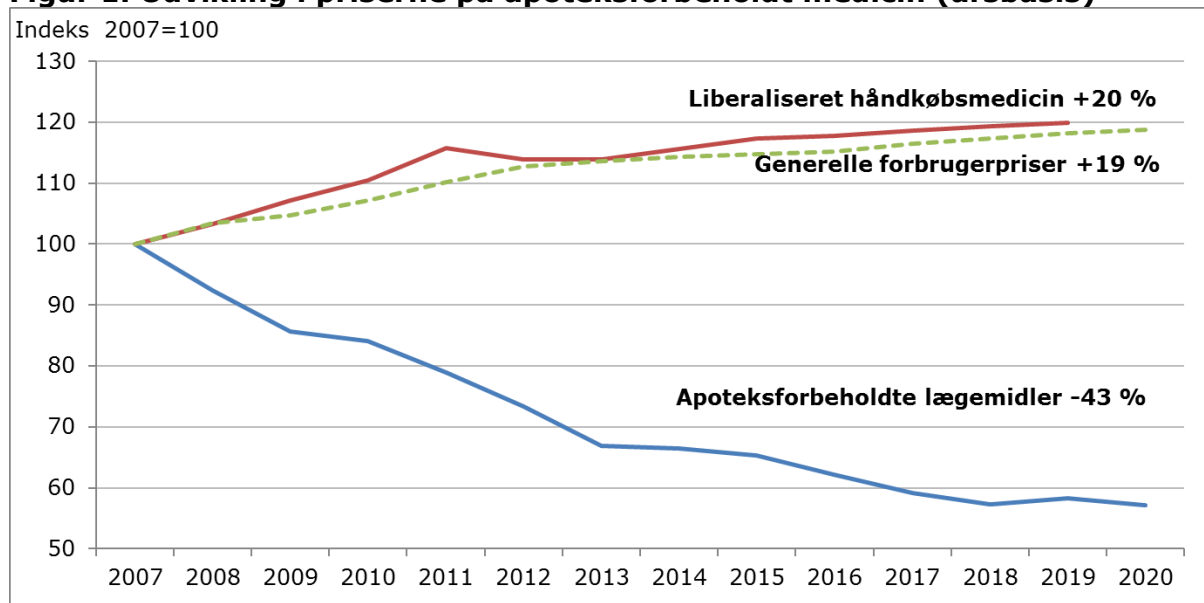
Medicinpriserne faldt til nyt historisk lavt niveau i 2020

De gennemsnitlige priser på den medicin, som kun kan købes på apotekerne, er faldet støt de seneste mange år. I 2019 steg priserne imidlertid på grund af forsyningsproblemer. Priserne faldt igen i 2020 og nåede et nyt historisk lavt niveau. I samme periode steg regionernes og patienternes udgifter til medicin. Det skyldes ikke mindst, at danskernes medicinforbrug var højere i 2020 end i 2019.

Priserne på apoteksforbeholdt medicin faldt i gennemsnit med 1,9 procent fra 2019 til 2020. Faldet i priserne mere end udligner den stigning på 1,6 procent, der var i priserne i 2019 i kølvandet på ekstraordinære forsyningsproblemer i andet halvår 2019. Dermed nåede priserne et historisk lavt niveau i 2020.

De seneste mange års fald betyder, at priserne på den gennemsnitlige apoteksforbeholdte medicin er faldet med 43 procent fra 2007 til 2020. Det står i kontrast til de generelle forbrugerpriser og priserne på den liberaliserede håndkøbsmedicin, som begge er steget med cirka 20 procent siden 2007, jf. figur 1.

Figur 1. Udvikling i priserne på apoteksforbeholdt medicin (årsbasis)

Kilde: Sundhedsdatastyrelsens DDD-baserede lægemiddelprisindeks.

Note: Figuren omfatter alle apoteksforbeholdte lægemidler, uanset om de er tilskudsberettigede eller ej. Indeks for liberaliseret håndkøbsmedicin går kun til 2019 på grund af forsinkede indberetningerne fra detailhandlen.

Forbruget stiger

Selvom priserne på den apoteksforbeholdte medicin stort set falder år efter år, er det de seneste par år gået den modsatte vej med udgifterne til medicinen. Det skyldes, at forbruget af medicin generelt er stigende. Mængden af solgt tilskudsberettiget

medicin steg fx med 15 procent fra 2.449 mio. døgndoser (DDD)¹ i 2015 til 2.827 døgndoser i 2020, jf. tabel 1.

I samme periode er regionernes udgifter til medicintilskud kun steget med 9 procent. De faldende priser betyder altså, at apotekerne kunne udlevere 15 procent flere døgndoser, uden at regionernes udgifter steg lige så meget.

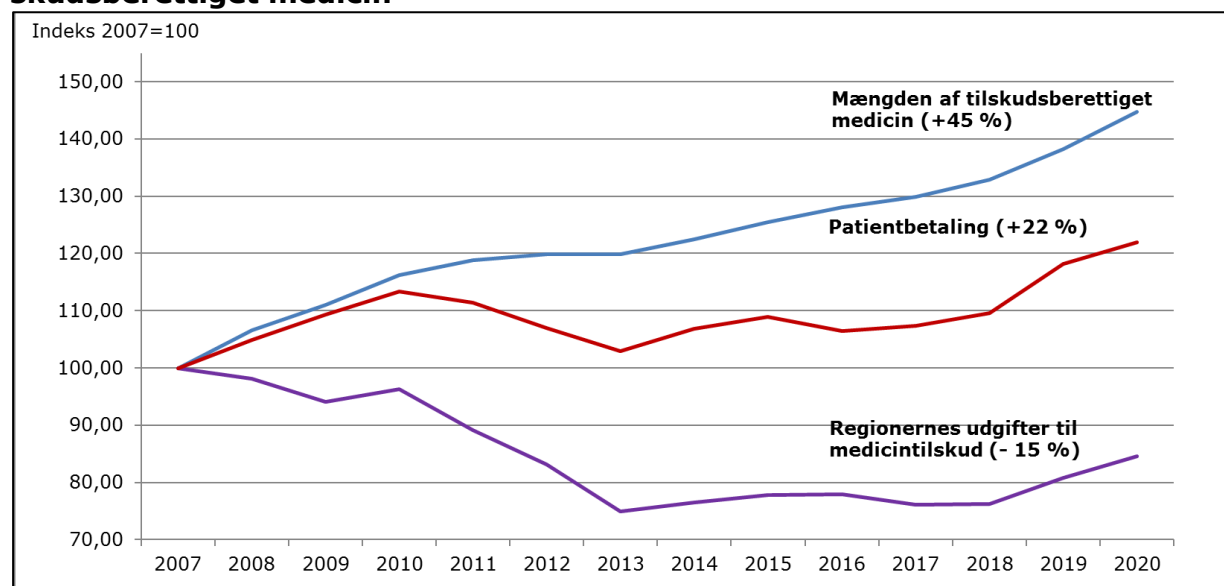
Tabel 1. Udvikling i omsætning, mængde, tilskud og patientbetaling for tilskudsberettigede lægemidler (mio.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ændring fra 2015-2020
Omsætning	9.006	8.936	8.833	8.907	9.500	9.889	+ 10 %
Mængde	2.449	2.499	2.536	2.595	2.698	2.827	+ 15 %
Medicintilskud	5.708	5.711	5.580	5.590	5.919	6.196	+ 9 %
Patientbetaling	3.299	3.225	3.253	3.318	3.581	3.693	+12 %

Kilde: Sundhedsdatastyrelsens statistik over tilskudsberettigede lægemidler.

Set over et længere perspektiv har faldet i medicinpriserne betydet, at apotekerne siden 2007 har udleveret 45 procent mere tilskudsberettiget medicin, mens regionernes udgifter til medicintilskud er faldet med 15 procent, jf. figur 2.

Figur 2. Udvikling i mængden og patienternes og regionernes udgifter til tilskudsberettiget medicin

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforening

Patienternes udgifter stiger

Patienterne og regionerne deles om medicinudgifterne. Som udgangspunkt betaler den enkelte patient selv for sin medicin, men jo større et medicinforbrug den enkelte har af tilskudsberettiget medicin, jo større andel af regningen vil vedkommende få dækket via medicintilskud fra regionen. Som det fremgår af figur 2 er patienternes udgifter til medicin steget med 22 procent, mens regionernes udgifter til medicintilskud er faldet med 15 procent.

¹ En DDD (Defineret DøgnDosis) er en enhedsbetegnelse fastsat af WHO, der benyttes ved sammenlignende opgørelser af forbruget af lægemidler. En DDD er således en statistisk måleenhed og afspejler ikke nødvendigvis den faktiske dosis, som gives til en patient på en bestemt indikation.

Den forskelligartede udvikling skyldes ikke mindst, at reglerne om medicintilskud blev ændret i 2008. Frem til 2008 blev satserne i tilskudssystemet reguleret med udviklingen i medicinpriserne. Det vil sige, at såfremt priserne på medicin faldt, så ville beløbsgrænserne og dermed egenbetalingen også falde. Det betød blandt andet, at grænsen for den maksimale egenbetaling for medicin faldt fra 3.600 kr. i år 2000 til 3.270 kr. i 2008.

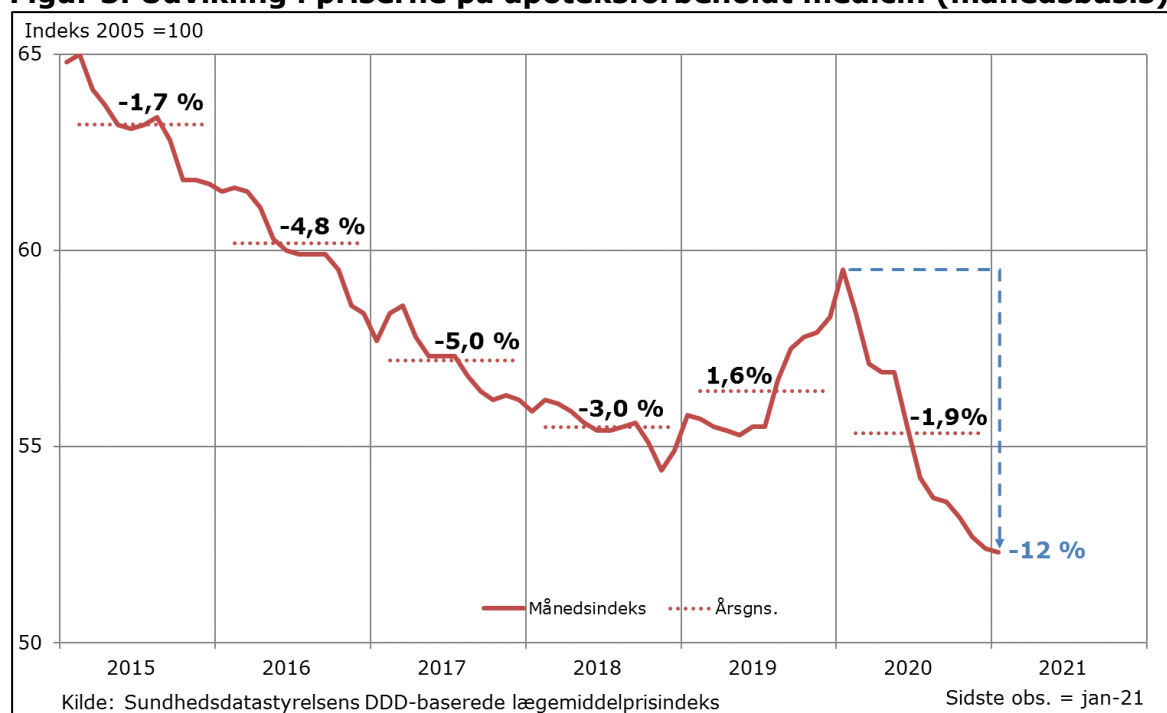
Folketinget valgte imidlertid at ændre systemet med virkning fra 1. maj 2008 blandt andet for at finansiere indførelse af HPV- og pneumokokvaccination i børnevaccinationsprogrammet. Ændringen i systemet betød blandt andet, at grænsen for egenbetalingen blev hævet. Samtidig blev reguleringsmekanismen ændret, så beløbsgrænserne ikke længere følger medicinpriserne, men i stedet stiger med satsreguleringsprocenten, der tager afsæt i de årlige stigninger i årslønnen.

Prisfald måned for måned

I figur 1 er de gennemsnitlige priser på den apoteksforbeholdte medicin gengivet på årsbasis. Som beskrevet steg den gennemsnitlige pris på apoteksforbeholdt medicin med 1,6 procent fra 2018 til 2019 på årsbasis. Den gennemsnitlige pris faldt med 1,9 procent fra 2019 til 2020.

Det årlige gennemsnit er gengivet med vandrette stiplede linjer i figur 3, hvor det samtidig fremgår, hvilken ændring der har været siden det foregående års gennemsnitlige priser. I figuren er der samtidig zoomet ind på månedsbasis (den ubrudte røde linje). Som det fremgår kan priserne på medicin bevæge sig meget i løbet af et år.

Figur 3. Udvikling i priserne på apoteksforbeholdt medicin (månedsbasis)

I 2019 steg priserne på apoteksforbeholdt medicin med 4,5 procent fra januar til december i forbindelse med ekstraordinære forsyningsproblemer i andet halvår 2019. Fra januar 2020 faldt priserne til gengæld. Den gennemsnitlige pris på apoteksforbeholdte lægemidler var således 12 procent lavere i januar 2021 end den var i januar

2020. Det tyder på, at der er sket en vis normalisering af leveringssituationen og fornyet priskonkurrence.

Prisfaldet siden januar 2020 er så stort, at apotekernes gennemsnitlige medicinpriser opgjort på månedsbasis i januar 2021 nåede et nyt historisk lavt niveau, der var 3,9 procent lavere end det hidtil laveste niveau, der blev målt i november 2018.

Hvis priserne på apoteksforbeholdt medicin forbliver på det lave niveau, de var på ved indgangen til 2021, vil det – alt andet lige – bidrage til et fald i regionernes udgifter til medicintilskud på omkring 5 procent fra 2020 til 2021.

Eller sagt på en anden måde: De lave og stadigt faldende priser på apoteksforbeholdt medicin betyder, at det sandsynligvis igen vil være muligt for apotekerne at udlevere mere medicin til danskerne i 2021 uden, at det nødvendigvis vil øge regionernes udgifter til medicintilskud.